

Biosikkerhetsplan Båthella

Dokumentadministrator: Julianne Jacobsen

Revisjon: 1.0

ID: 12299

BIOSIKKERHETSPLAN FOR LOKALITET BÅTHELLA

FORMÅL

Forhindre smitte fra å komme inn i anlegget, og redusere risiko for smittespredning både internt og til andre anlegg. Samt begrense konsekvenser på fiskevelferd som følge av sykdom.

ANSVARSFORDELING

Fagleder fiskehelse har ansvar for utarbeidelse og revidering av biosikkerhetsplanen. Driftsleder har ansvar for at biosikkerhet ivaretas i den daglige driften, i henhold til planen. Annet personell rapporterer til driftsleder i biosikkerhetsspørsmål.

GENERELT

Biosikkerhetsrutinene skal sikre at driften er smittehygienisk forsvarlig og beskriver:

- Rutiner som hindrer kryssforurensning mellom rene og urene soner, og rent og urent utstyr (persontrafikk, utstyrsflyt, renhold) på landbase og anlegg
- Rutiner som hindrer kryssforurensning/smittespredning mellom lokaliteter

SMITTEHYGIENISKE RUTINER

Godt renhold og desinfeksjon er en viktig del av forebygging, begrensning, og bekjempelse av smitte.

Smittehygieniske rutiner som omfatter anlegg, utstyr, landbase, fôrflate, med mer, er beskrevet i egen prosedyre [Hygiene \(inkl. fôrlager landbase\)](#) (GYLDIG)

Besøkende skal på forhånd ha avtalt med driftsleder at de kommer, og skal ved anlegget skrive seg inn i besøksprotokollen. Der gis sikkerhetsinstruks som besøkende må bekrefte at de har lest og forstått. Her skal det også oppgis om andre oppdrettsanlegg er besøkt den siste tiden. Av hensyn til biosikkerhet skal besøkslær benyttes, både klær og sko/støvler, tilhørende anlegget. Hender skal vaskes etter kontakt med fisk og fiskefôr.

Det stilles krav til samtlige **underleverandører** for å forebygge risiko for smittespredning ved trafikk til og fra anlegget [Krav til underleverandører](#) (GYLDIG). Her står det blant annet at båter og utstyr skal være korrekt vasket og desinfisert før ankomst, dette gjelder også brønnbåter.

Lokaliteten **brakklegges** mellom hver generasjon, i samsvar med driftsplan. Renhold av landbase, båter, oppdrettsanlegg og annet utstyr utføres grundig mellom hver generasjon, som beskrevet i prosedyre [Vask og desinfeksjon i forkant av brakklegging](#) (GYLDIG)

Dødfisk fra lokaliteten skal behandles smittemessig forsvarlig, som beskrevet i prosedyre [Håndtering av dødfisk og svak fisk](#) (GYLDIG). Tiltak ved sykdomsutbrudd er beskrevet i egen prosedyre og beredskapsplaner [Forøket dødelighet og mistanke om sykdom](#) (GYLDIG, PASSERT REVISJONSFRIST) [Sykdom og massedød \(1.linje\)](#) (GYLDIG) [Sykdom og massedød \(2.linje\)](#) (GYLDIG)

FOREBYGGENDE HELSETILTAK

Forebyggende helsetiltak er beskrevet grundig i kapittel 2 i Veterinær Helseplan for Norcod [Veterinær helseplan](#) (GYLDIG, PASSERT REVISJONSFRIST), og inneholder følgende delkapitler: Yngelkvalitet, håndtering av fisk, fôring og daglig røkting, merdmiljø og vannkvalitet. Individkontroller av levende fisk gjennomføres jevnlig for å fange opp tidlig om det oppstår fiskevelferdsmessige utfordringer, og dødfisk kategoriseres på årsak.

Det inngås avtale med ekstern fiskehelsetjeneste for oppfølging av helse og velferd på den enkelte lokalitet, i henhold til prosedyre [Fiskehelse-kontroll](#) (GYLDIG, PASSERT REVISJONSFRIST).

Helsestatus på fisk som tas inn i anlegget skal være god, og uten mistanke om sykdom. Helseerklæring leveres for settetorsken, og det gjennomføres risikobasert screening av settetorsk før utsett på lokaliteten. Det gjennomføres vaksinerings med autogen torskevaksine mot vibriose (*Vibrio anguillarum* serotype O2a og O2b), atypisk furunkulose (*Aeromonas salmonicida* type III), og vintersår (*Moritella viscosa*) før utsett i sjø. Denne er oljebasert og ser ut til å ha god effekt.

Det er **ikke** planlagt at fisk som settes ut ved lokaliteten, skal flyttes underveis i produksjonssyklus. Levering til slakt gjøres av godkjent brønnbåt, som må følge hygienekrav i forkant av oppdraget for å sikre lovlig og forsvarlig drift [Krav til underleverandører](#) (GYLDIG)

OMRÅDEBESKRIVELSE

Lokalitet Båthella ligger i Nesna kommune, på nordvestsiden av øya Hugla.

Det er annen oppdrettsaktivitet i området, hvor nærmeste lokalitet er vår egen 45136 Labukta (MTB: 3600) for torsk, plassert 2,5 km nordvest for Båthella (avstand mellom senterpunkt for anleggene). Lokalitet 45192 Bjørnvika (MTB: 3599) ligger 4,2 km sør for Båthella, på motsatt side av øya Hugla, som gjør at den reelle avstanden i sjø er en del lengre. Andre lokaliteter har mer enn 5 km avstand fra Båthella, og vil ikke bli tatt med i videre vurdering.

Helsestatus i området: Det er ingen overvåkningssone for ILA (infeksiøs lakseanemi) i nærheten, og lokaliteten er ikke i overvåkningssone for PD (pankreassykdom, 25 km avstand i luftlinje). Hverken ILA eller PD kan smitte til torsk.

Målt fra hjørnepunkt i anlegg er avstand til **farled** 670 meter, mens avstand til farled arealavgrensing er 0 meter da deler av nordlige og vestlige fortøyninger ligger innenfor. Med dagens krav om rensing av brønnbåtvann, anser vi risiko for smitte til/fra farled som lav.

Det er > 5 km til nærmeste **lakseførende vassdrag** samt > 5 km til Ranfjorden, som er nasjonal **laksefjord**. Oppdrettstorsken er vaksinert mot de vanligste bakteriesykdommene den er utsatt for i sjøfasen. Lakselus er spesifikk på laksefisk vert, og vil ikke gå på torsk. Det er ikke utfordringer med torske- eller skottelus i torskeoppdrett, men forekomst av lus blir likevel undersøkt og dokumentert jevnlig i henhold til prosedyre for individkontroll. Med den gitte avstanden til nærmeste vassdrag, vurderes lokaliteten å ha lav risiko for smitte til/fra vill laksefisk.

Risiko for smitte mellom oppdrettstorsk og vill marin fisk vil være til stede ved oppdrett i åpne merder. Denne risikoen er redusert ved at oppdrettstorsken er vaksinert mot de vanligste bakteriesykdommene i sjøfasen, og vurderes som akseptabel.

SMITTE MELLOM AKVAKULTURVIRKSOMHET

Avstandsprinsippet står sterkt i all smittetenkning og kortere avstander i sjø vil ofte innebære større risiko for spredning av smitte. Det er 2,5 km avstand mellom Båthella og Labukta, altså kortere enn anbefalte minsteavstand på 5 km mellom åpne torskeanlegg i sjø. Som forebyggende tiltak er vi innstilt på å samkjøre brakklegging, og eventuelt samdrifte de to lokalitetene. Risiko for miljøsmitte fra villfisk anses som relativt lik for Båthella og Labukta da de ligger i samme område. Ved å samkjøre utsett ved lokalitetene reduseres risiko for smitte mellom anleggene ved å unngå at det står torsk av ulik alder/størrelse i samme område. Figur 1 viser beliggenhet for Båthella og andre anlegg i området.

Figur 1. Kart for området ved lokalitet Båthella (blå stjerne). Utklipp fra Fiskeridirektoratets kartverktøy.

Det er oppdrett av laks i området, med over 5 km avstand fra Båthella. Mange kjente patogener av betydning for sykdomssituasjonen i norsk oppdrettsnæring er relativt vertsspesifikke, og for de fleste sykdommer som rammer laks vil aktuelle smittekilder allerede være til stede i det marine miljøet. Laks er vaksinert mot vibriose og atypisk furunkulose, og torsk er vaksinert mot vibriose, furunkulose, og vintersår. Det er ikke kjent at torsk er en sannsynlig bærer av sykdom som vil være en betydelig risikofaktor for lakselokalitetene i området.

Lakselus er spesifikk på laksefisk vert, og vil ikke gå på torsken. Det er ikke utfordringer med torske- eller skottelus i torskeoppdrett.

Basert på hovedstrømretning og topografi, er det antatt at smitteveier inn til Båthella hovedsakelig kan komme fra områdene rundt Hugla, og fra sør for lokaliteten da leia går nordover. Områdene nord og vest for lokaliteten vil trolig ikke ha like stort potensial for å spre smitte til lokaliteten. Ved lokalitet Bjørnvika vil det stå torsk som vi selv har oversikt på helsestatus for. Selvsagt settes det bare ut frisk fisk med god helsestatus, og som er vaksinert mot de vanligste bakteriesykdommene i sjøfasen (som nevnt over).

Smitterisiko fra andre akvakulturanlegg vurderes som akseptabel.

Smitteveier ut fra Båthella vil trolig gå hovedsakelig nordover. Lokalitet Labukta ligger i denne retningen. Risikoreduserende tiltak er som beskrevet over; samkjøring av produksjon ved lokalitetene. Områdene sør

for lokaliteten, hvor Norcods lokalitet Bjørnvika er plassert, vil trolig være mindre utsatt for eventuell smitte fra Båthella. Annen akvakulturvirkksomhet er over 5 km unna.

Ettersom annen akvakulturvirkksomhet i området er oppdrett av laksefisk og Båthella har torsk, hvor begge arter er vaksinerte mot de vanligste sykdommene de kan infiseres av i sjøfasen, anser vi **smitterisiko til annen oppdrettsvirksomhet som akseptabel**.

AVVIK

Dersom det oppdages avvik fra biosikkerhetsplanen skal dette rapporteres til biosikkerhetsansvarlig (driftsleder) og registreres i EQS.